

595.2948
4500.2
125

HALVHUNDREDE AAR MED FUGLE I VIBORGEGNET OG OTTE MED FLAGERMUSENE

P. SKOVGAARD

W. EGSBÆK

UDGIVET AF
FORENINGEN FOR NATURKUNDSKAB, VIBORG

1962

Historisk-Bibliotek
154 c. 118

Ringdue med unger.

Skovbo.

Det var altid med spænding, man modtog posten. De fremmede frimærker røbede jo straks, at indholdet var interessant. Og selv om sproget især i begyndelsen kunne volde store vanskeligheder, var ringens nummer så at sige altid anført, og dermed nøglen til ringmærkningskartoteket. Finderens adresse var der også, så man kunne efterforske manglende oplysninger.

Genfangststederne blev så afmærket på kort, et for hver art, og billedet af artens træk stod år efter år klarere at læse på kortet. Men når det nøjere skulle studeres, måtte der tegnes kort, der viste bevægelsen måned for måned, og yderligere skulle fuglene i første leveår skilles ud på særlige kort, for at man kunne se, om trækket for unge og gamle fugle var identisk måned for måned. Men det lod sig jo kun gøre for de arter, hvor materialet var meget stort. Ved spørgsmål til finderne suppleredes materialet med fyldigere oplysninger om den pågældende fuglearts træk i høst og vår på findestedet eller om jagten på disse fugle. Således om ringduernes passage af Pyrenæerne, hvor de fra Frankrig søger langs dalene over bjergkæden, men hvor de rigtignok også må betale told til grænsfolkene, der spænder net i lavningerne, og som, når de ser dueflokkene komme, opsender drager, der ligner rovfugle. Så søger duerne fremad lavt over jor-

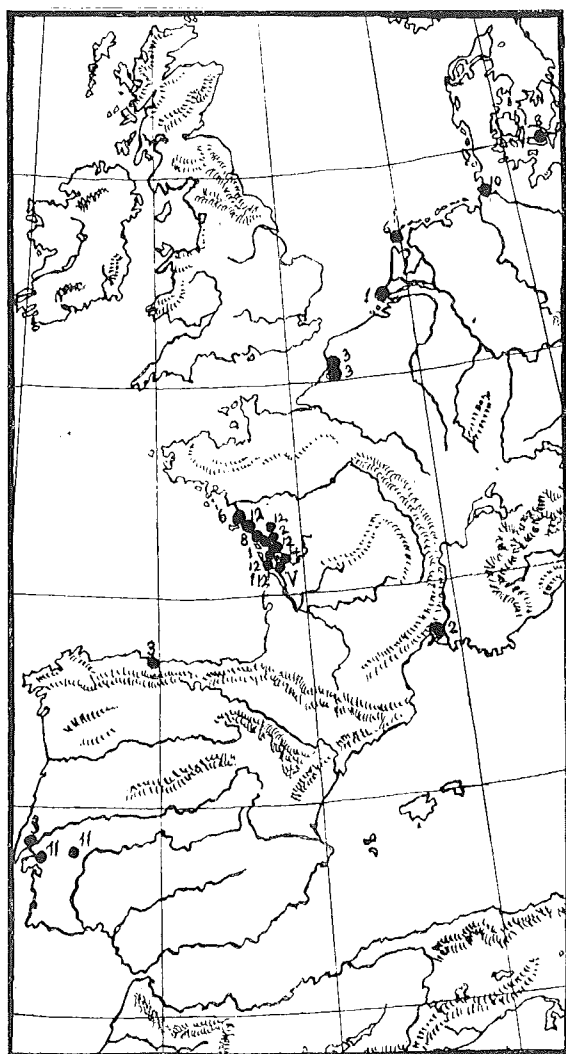
den, og nogle går i nettene.

Eller andre steder (i Sydfrankrig), hvor jægerne laver skydehytter i nærheden af et fritstående egetræ, hvis agern tiltrækker duerne. For at friste duerne til netop at slå sig ned i det udvalgte træ, anbragte man et ketcherlignende apparat, der med snoretræk fra hytten kunne vippes, så en due, der var bundet til „vippen“, flaksede, når den blev vippet og gav duerne det indtryk, at der var duebesøg og lokkede flokken til at lande der.

Ved The Wash i Østengland har man et ordsprog, at den vibe, der kommer først, får ormen, men det bliver netop den vibe, der kommer først, der bliver fanget, for der blev opstillet små smækfælder med orm som lokkemad.

Ringmærkningen i Island begyndte 1921, da provisor Gunnar Juul skulle op til Isafjardar at være apoteker, men det tog først rigtig fart, da professor P. Jespersen gav mig adresser på 2 særlig interesserede mænd i Island, J. Sigfinnsson ved Mývatn og P. Sigurdsson i Akureyri.

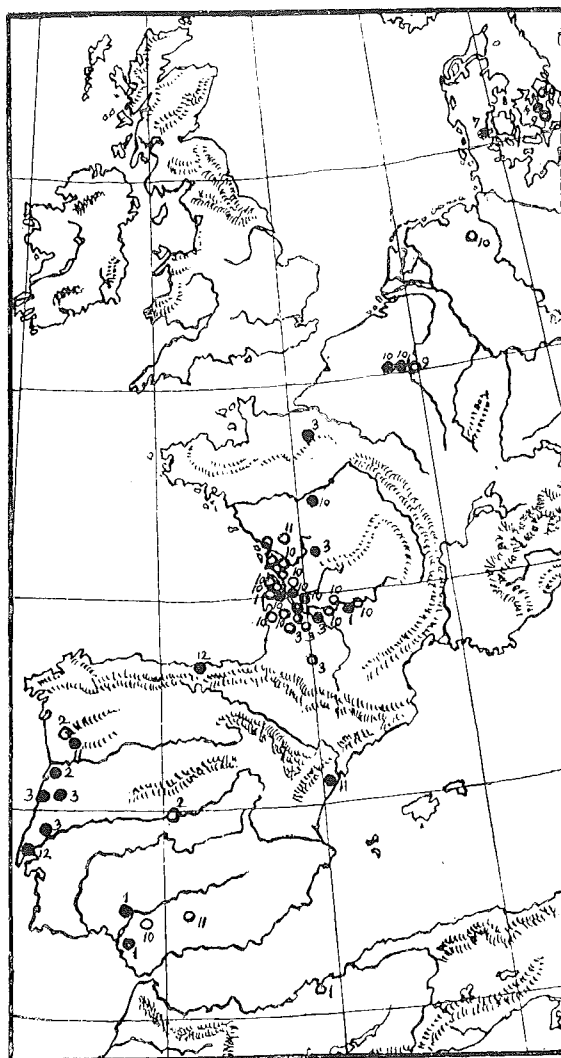
Ved deres og senere andre medarbejderes ophold på vinterskole smittede interessen blandt deres kammerater, så medarbejderstaben hurtigt voksede til op over 50 i Island. De fik i årene til 1954 mærket

Genfangststeder for Klyder.

11.919 fugle af 45 arter, mest store fugle, som udenfor Island var genstand for jagt og derfor gav gode resultater, der også blev procentvis større end normalt gennemsnit (ca. 7 % imod ca. 5 %).

I Grønland begyndte mine forsøg på at hverve medarbejdere også i 1921, men selv om gennem årene mange forbindelser blev prøvet, blev resultaterne ikke store. På Østgrønland ligger vanskelighederne deri, at når pakisen er løsnat så meget, at skibene kan komme ind, er fugleungerne allerede for store, så det er kun de overvintrende ekspeditioner, der er tidligt nok på stedet. Ingeniør S. Kamman, der var deltager i Lauge Kochs ekspeditioner, har virket i Østgrønland 1932, 33, 34, 35, 36, 37 og 38, og ringe er leveret til følgende ekspeditioner: Scoresby-ekspeditionen

Genfangststeder for Drosler.

1925, Oxford-Greenland ekspeditionen 1928 og 1930 —31, Leiden-Greenland ekspeditionen 1932—33 samt Göring Stiftung ekspeditionen 1938—39. Men selv om over 10.000 ringe efterhånden er udleveret med ringmærkning i Grønland for øje, er resultatet kun blevet nogle få hundrede mærket. Det samme gælder Færøerne, hvor henimod 7000 ringe er udleveret, men også kun nogle få hundrede mærket.

På ringmærkningsturene kommer man ud for mange oplevelser. Ofte er jeg blevet spurgt om, hvad jeg nu sådan kunne gå og tjene på det stykke arbejde, og jeg har det indtryk, at folk aldeles ikke tror på min oplysning om, at det får jeg skam ikke noget for.

Under den første verdenskrig blev jeg ude i Østhimmerland antaget for spion — der skete mig ikke